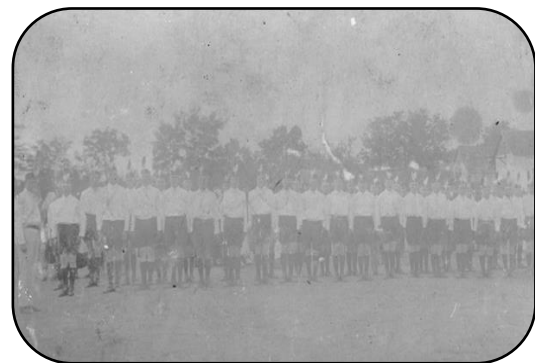

Leventoši pri pamätníku obeťam prvej svetovej vojny v roku 1932

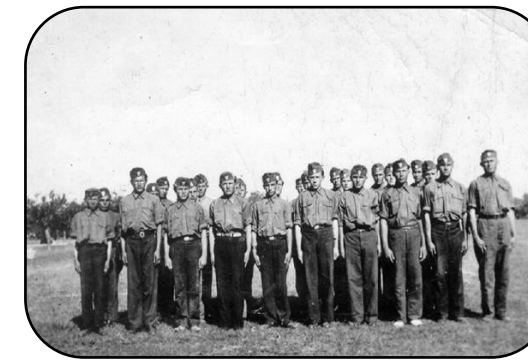
Leventoši v 30. rokoch 20. storočia

Divadelné predstavenie leventošov, 15. marca 1935

Leventoši v cirkevnej škole, 40. roky 20. storočia

Leventoši nastúpení na ňomáši koncom 30. rokov 20. storočia

Malí leventoši, rok 1944

Leventoši na futbalovom ihrisku, 40. roky 20. storočia

Leventoši na juhoslovanskej hranici, rok 1941

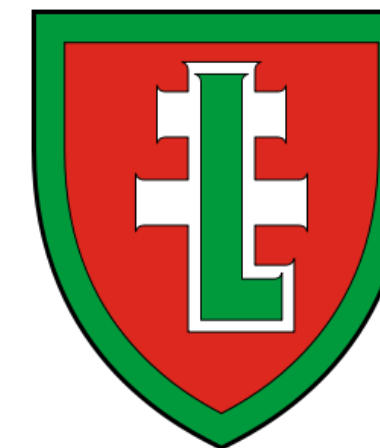
Leventoši, 40. roky 20. storočia

Leventoši na kravskej pažiti

Michal Hudák a Anna Zelmanová na pažiti, 40. roky 20. storočia

Znak organizácie Levente

„LEVENTOŠI“ NA PITVAROŠI

Michal Kožuch, 2017

Levente (maď. *Leventeszervezetek - Levente*) bola v Maďarsku prípravou na vojenskú službu. Názov niesla podľa historickej postavy - Levente bol Arpádov najmladší syn. Príprava prebiehala po skončení základnej školy a bola povinná pre všetkých chlapcov od 12 do 21 rokov. Úlohou polovojenskej organizácie bolo vychovávať oduševnených a verných mladých prívržencov horthyovského režimu. Pitvarošania ich volali *leventoši*. Telovýchovná jednota Levente sa začala v Maďarsku zavádzať po prvej svetovej vojne a zrušila sa po druhej svetovej vojne. Levente bola završením školskej dochádzky a predchádzala vojenskej službe. Chlapci chodili do Leventy tam, kde bývali alebo pracovali. Chodilo sa od septembra do júna. V júli a v auguste mali prázdniny. Levente bola raz do týždňa, v pondelok od jednej do tretej popoludnia. Chlapci boli delení na tri skupiny podľa veku. Prvá bola pre chlapcov vo veku od 12 do 15 rokov, druhá od 15 do 18 a posledná od 18 do 21 rokov. Potom sa už rukovalo na vojenskú službu. *Leventoši* sa stretávali pred obecným domom. Cvičili na priestranstve -*placi* pred školou, pri pamätníku padlých pitvarošských vojakov z prvej svetovej vojny. Neskôr chodili aj na pasienok - *ňomáš*. Levente sa mala čo najviac priblížiť vojenskej službe, preto pri výcviku používala najstaršia skupina, niekedy aj stredná, drevené pušky, verné kópie skutočných. Pušky boli uskladnené v obecnom dome, v sklade. Raz ročne sa chodilo strieľať „ostrými“ na strelnicu (lövöld), medzi Pitvarošom a Albertom. Oblečenie *leventošov* vyjadrovalo uniformitu a charakter polovojenskej organizácie. Na začiatku nosili čiapky - *lapke* s labutím perom. Neskôr sa už oblečenie podobalo na vojenskú uniformu. Topánky - *cipele* a *dllie nohavice* s opaskom mal každý svoje, len košeľe a čiapky boli jednotné. Košeľe mali zelenú vojenskú farbu a na ľavom rukáve mali našitý znak Levente. Na čiapke bol spredu odznak s vyobrazením štátneho znaku. Okrem cvičenia museli *leventoši* chodiť pravidelne každú nedeľu pred poľudním do kostola, na služby božie v maďarskom jazyku, od jedenástej do dvanástej hodiny. Účasť bola povinná. Na spopularizovanie svojej činnosti, na pritiahnutie mladých chlapcov do svojich radov vznikol pri organizácii Levente v roku 1926 spevácky zbor a divadelný krúžok. Organizácia mala taktiež veľký počet športových podujatí, najmä atletiku a futbal. *Leventoši* vystupovali aj na pitvarošských slávnostiach, kde pri pamätníku padlých vojakov z prvej svetovej vojny spievali štátnu hymnu. S koncom druhej svetovej vojny nastal i koniec tejto organizácie. (Zdroj: Pitvaroš a Pitvarošania, 2007, Fotografie: Michal Hronec, Anna Néveri, Pavol Hudák, Zuzana Chovančíková, Alžbeta Brezinová, Anna Lehocká, Zuzana Hudáková, www.wikipedia.org)

